

Jubilejni zapis za Mirana Hladnika, rednega profesorja na Oddelku za slovenistiko FF UL in odgovornega urednika *Slavistične revije*

Miran Hladnik, literarni zgodovinar, profesor slovenske književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in avtor več knjig o slovenski književnosti, je strokovni in širši javnosti najbolj poznan zlasti kot osnovelec in zdaj že dolgoletni urednik diskusijskega foruma SloLit, ki povezuje sloveniste in druge interesente za slovensko literaturo, kulturo in humanistiko doma in po svetu, in danes je njegovih članov poldrugi tisoč.

Sicer se kolega Miran ukvarja s kvantitativnimi raziskavami slovenske pripovedne proze, od leta 1995 pa zlasti s slovenskim zgodovinskim romanom. V začetku devetdesetih je z izkušnjami in pobudami, ki jih je dobil med strokovnim bivanjem v tujini, bil eden prvih in redkih, ki so začeli v humanistične vede na Slovenskem vnašati uporabo računalniških metod. Miran je to preizkusil najprej na svojem področju, tako je pri analizi pripovedne proze spodbudil uporabo računalniško podprte statistične metodologije. In to nadaljuje in nadgrajuje z novim in novim študijskim gradivom še danes, nadgrajuje tako teoretično kot metodološko.

Miran Hladnik se je na Filozofski fakulteti zaposlil leta 1979 in v začetku osemdesetih postal asistent pri profesorjih Francu Zadavcu in Matjažu Kmeclu. Od sredi osemdesetih do sredine devetdesetih je kar nekaj let študijskega in strokovnega časa preživel v tujini – v šolskem letu 1984/1985 je bil Fulbrightov lektor za slovenščino na Kansaski univerzi; enkrat tedensko je poučeval potomce slovenskih izseljencev v Kansas Cityju in Pittsburgu, tja se je vrnil še v šolskem letu 1994/5. V letih 1980, 1981 in 1986 se je krajši čas izpopolnjeval na Dunaju, kot Humboldtov štipendist pa šolsko leto 1989/1990 preživel v Göttingenu. Kot je bilo že omenjeno, mu je spoznavanje modernejših tehnologij omogočilo, da je leta 1995 v računalniški obliki začel objavljati tedenske *Novice Oddelka za slovanske jezike in književnosti*, ki jih je leta 1999 nadomestil *SloLit*.

Že od vsega začetka je goreč zagovornik t. i. odprtega dostopa do vsebin, ki bi omogočale t. i. odprto znanost. Svoje literarnovedne in slavistične izsledke ter fotografsko in video gradivo prosto dostopno objavlja na spletu – na Wikipediji, Wikiviru, Wikiverzi in Wikiknjigah, na portalu Academia.edu, Geopediji in YouTubu. In kot sam priznava: »Zavzeto seminarsko delo z Wikipedijo, Wikivrom in Wikiverzo me kvalificira za wikipoholika«.

Poleg dela na matični filozofski fakulteti je gostoval in predaval na univerzah v Krakovu (1983, 1998) in Varšavi (1983), Regensburgu (1983, 1990), Katovicah, Kansas Cityju in Pittsburgu (1984), New Orleansu in State Parku (1985), v Göttingenu (1989, 1990), v Münchnu (1990), Szombathelyju (1991, 2002), Sonthofnu in Miamiju (1991), na Dunaju (1992/93), v Bratislavi (1993), v Bernu (1994), v Bowling Greenu in Lawrenceu (1995), v Gradcu (1996, 1999), v Brnu (1997), v Novigradu (1999), v Zagrebu (2000), Torontu in Edmontonu (2000), Budimpešti (2002), Bukarešti (2002), Kielu (2004), Wittenbergu (2005).

Njegov živahni in radovedni duh mu ne dovoli, da ne bil ves čas aktiven in zlasti tvoren v različnih uredništvih in društvih, tako je bil eden izmed glavnih članov debatnega krožka slavistov in tudi v sourednik lista *Slava*, med 1995 in 2001 je bil urednik fakultetnih učbenikov ter predstojnik Oddelka za slovanske jezike in književnosti (od 1996 do 1998). Med leti

1991 in 1994 je bil predsednik Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture in leta 2002 enaindvajsetega slovenističnega simpozija z naslovom Slovenski roman. Od 1997 do 1999 je bil nacionalni koordinator za literaturo v svetu za humanistiko pri Ministrstvu za znanost.

Je član mednarodnega slavističnega združenja Society for Slovene Studies in seveda od vsega začetka svojega slovenističnega in slavističnega delovanja tudi član Slavističnega društva Slovenije, v letih 2004 do 2006 je bil njegov predsednik in potem še dolgoletni blagajnik. Ker pa pod okrilje Slavističnega društva Slovenije sodi med drugim tudi *Slavistična revija*, velja omeniti, da je bil njen tehnični urednik od 1981 pa vse do leta 1994, potem član njenega uredništva in zdaj je že 14 let tudi odgovorni urednik *Slavistične revije*.

Miranovo vsestransko in široko delovanje vključuje tudi najširša kulturna in humanistična prizadevanja za boljše in večjo osveščenost o družbenem, kulturnem in okoljskem stanju. In da pri vsem tem ni aktiven samo z besedami ampak tudi z dejanji, potrjujejo med drugim že dosedanja priznanja – je dobitnik nagrade Sklada Borisa Kidriča za soavtorstvo pri Literarnem leksikonu (1986), nagrade RS na področju šolstva (2012), zlate plakete Združenj borcev za vrednote NOB Slovenije (2016) in Trubarjevega priznanja (2017), ki ga podeljuje Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani za prispevke k varovanju, ohranjanju in predstavljanju nacionalne pisne kulturne dediščine. Potrditev svojega dela je dobil še s Pretnarjevo nagrado (2020), ki mu lahko obuja tudi dolgoletno prijateljstvo s kolegom Tonetom Pretnarjem. Pred dvema letoma, tj. 2022, pa mu je za dolgoletno kontinuirano stanovsko delovanje in za res neprecenljive strokovne in hkrati stanovske dosežke in prispevke Slavistično društvu Slovenije podelilo častno članstvo. Takrat je bilo poudarjeno, da stanovsko društvo poleg njegovega strokovnega dela ceni tudi njegovo strokovno in človeško pokončno držo, in da naj bo to zgolj še dodatna spodbuda in želja, da bi svoje znanje, ideje in energijo še naprej širil med kolege, med kolegi in s kolegi.

Na Wikipediji so pri zadnji posodobitvi napisali: Miran Hladnik [míran hládnik], slovenski literarni zgodovinar, *19. december 1954, Jesenice. Miran Hladnik je upokojeni redni profesor slovenske književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Za zadostitev znanstvenemu aparatu *Slavistične revije* pa dodajamo še nujni povzetek:

Miran naš, ne dá se udomaćiti, še manj prilagoditi.

Radi imamo, da je neprilagodljiv,

Nujno le kdaj tudi žlehtnobno igriv.

vedno

VSE za ceno boljšega razsvetljenja,

NAJti čimveč človečnosti in pozitivnega iskrenja.

Andreja Žele

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

andreja.zele@ff.uni-lj.si

Slavistična revija 72/4 (2024): 416–417

DOI 10.57589/srl.v72i4.4227

Tip 1.25